

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 30.—
za en mesec . . . K 5.—
za Nemčijo celoletno . . . 34.—
za ostalo inozemstvo . . . 40.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . K 2-30
V pravi prejemni mesečno . . . 2.—

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostopna petilivra (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . 23.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna petilivra po 60 v

Izhaja vsak dan izvenredno
delje in praznike, ob 3. uri pop.

Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ročnopol se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7553. — Upraviškega telefona št. 188.

Notranja politika.

Duhovščina črniške dekanije za »Jugoslovanski klub«, »Narodni svet« in zaščito prebivalstva neposredno za bojno črto.

Duhovščina črniške dekanije na Goriškem izraža v imenu svojem in imcrom težko preizkušenega prebivalstva v duhovnijah soglasno navdušeno radost nad združenjem jugoslovanskih državnih poslancev v enotnem »Jugoslovanskem klubu«. Duhovščina in ljudstvo vidita v brezpogojnem vztrajanju naše delegacije pri tej edinosti najboljšo poročilo, da poidemo iz poniževalne sedanosti naproti bodočnosti, ki bo dostojnejša za jugoslovansko ljudstvo.

Državnopravni proglas, podan od »Jugoslovanskega kluba« v državnem zboru dne 30. maja t. l., je sijajno manifestiral najgloblje in neomajne težnje vseh Slovencev, Jugoslovancev, ki so se rodile iz stoletnega trpljenja in so dozorele ob najhujših žrtvah poslednjih treh let. Osvežil je in okrepil vsako iskreno slovensko čuteče srce za zaupanjem na lepšo bodočnost domovine in napravil kot klic celega naroda neizbrisen vtis preko naših mej v Avstriji in po vsem svetu. Od tedaj dalje se je »Jugoslovanski klub« v minulem zasedanju državnega zbora odlikoval z uspešnim in vztrajnim delom za Jugoslovane in ostale avstrijske narode ter se večkrat izkazal kot vodilni in odločujoči činitelj za ohranitev in okrepitev ustavnosti, prave ljudske blaginje in narodne enakopravnosti.

Veliki ideal, jasno in brezpogojno postavljen v državnopravnem proglasu »Jugoslovanskega kluba«, nalaže na eni strani jugoslovanskim poslancem nedvomno dolžnost, ohraniti edinstvo in disciplino, na drugi strani pa kliče ves narod, naj se strne v urejeno četo delavcev za uresničenje našega narodnega ideala. Zato pozdravlja duhovščina radostno roko v roki z zavednim ljudstvom poziv »Slovenca« z dne 4. avgusta, št. 177. za ustanovitev »Narodnega sveta« po češkem vzgledu. Smatramo torej za svojo narodno dolžnost, klicati merodajne činitelje, predvsem vodstvo Vsesl. Lj. Stranke, naj brez odloga prične s pripravi za sestavo Narodnega sveta, ki naj se zbere iz zastopnikov političnih strank in stanovskih organizacij. Naj vidi naše ljudstvo delo z resnimi sredstvi, iz česar bo sklepalo na resnobo in dosegljivost ideala! To ga bo dvignilo iz brezupnosti, kamor so ga ponekod potisnile prevelike žrtve zadnjih let.

Naposled opozarjata duhovščina in ljudstvo »Jugoslovanski klub« in našo javnost na prav posebno vojna bremena, ki težijo ljudstvo v neposrednem zaledju armade. Saj nosi naše patriotično in armadi hvaležno ljudstvo z veseljem in neprestano nujne žrtve. Boli pa in zlo voljo napravljiva lahkomišelnost škoda na polju in domovih brez nujne potrebe in nesmotreno povzročena. S kakšno trudoljubivostjo je ljudstvo obdelalo njive in vinograde! Kaj čuda, če z največjo bridkostjo gleda, kako se mu čisto z nesmotreno lahkomišelnostjo uničuje poljski sadež, ko pa nam sovražnik bolj z gladom nego z orožjem preti. Ob tem se uničuje velik kapital našega kmečkega ljudstva: pogum in veselje do dela. — Duhovščina in ljudstvo ž njo vred hoče tudi s posebnim poudarkom pokazati vsem činiteljem, katerim je dolžnost skrbeti na silno pomnožene moralne nevarnosti, ki ogrožajo pravost naroda v neposrednem zaledju. Naj bi cerkvena in svetna gospodstva skupno z ljudstvom zastavila vse sile, da se narod v zaledju varuje materialne in moralne propasti. Zdravje ljudstva, njegovo poštenje in blagostanje bo največji zaklad domovine in bodoči dobi miru in napredka.

Spodnještajerski nemški Volksrat proti našim pravicam.

V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršilo v Mariboru v magistratni dvorani pod predsedstvom dr. Ambroschitscha iz Celja zborovanje nemškega Volksrata iz Spodnje Štajerske. Zborovalce je pozdravil v imenu mesta mariborski župan dr. Schmiderer.

Po obširni debati je bila sprejeta soglasno sledeča resolucija:

»Zahteve po ustanovitvi lastnega državnega telesa za Slovence, Hrvate in Srbe ali pa tudi vsako združenje Slovencev preko deželnih mej moramo z vsemi sredstvi pobijati, ker stojte te zahteve v službi sporazuma. Pobijamo jih, ker hočejo našo štajersko domovino raztrgati, ker hočejo nas Nemce na jugu Avstrije uničiti in državi ter nemškemu narodu zapreti pot k Adriji in h gospodarskemu življenju na Balkanu in v Orijentu. Pozivljamo naše parlamentarne zastopnike, naj stopijo vendar z brezobzirno odločnostjo proti vsemu, kar bi služilo k uresničenju teh stremeljenj. Zavzamejo naj se z vsemi sredstvi za uresničenje zahtev nemškega velikonočnega programa. Izjavljamo pa tudi, da smatramo vsako uvedbo narodne avtonomije za Spodnje Štajersko kot povsem neopravičeno koncesijo slovenskim politikom, ki bi najtežje ogrozila naše posestno stanje v jezikovnih otokih. V tem smislu pozivljamo nemško nacionalno zvezo, naj opusti to točko svoje politične smeri.«

Zopet nas Nemci denuncirajo! Nas to ne moti! Ali je mogoče govoriti pri takem nemškem šovinizmu o kaki pravičnosti Nemcev nasproti nam? Naša pot je sicer težka, toda jasna. Proti nemškim vsemogočnim Volksratom pa je treba nujnega protiteža v ustanovitvi našega »Narodnega sveta«.

Mirovna nota sv. očeta.

Besedilo note.

Dunaj, 20. avgusta. (Kor. u.) Avtentični prevod note svetega očeta, ki je bila izročena 18. avgusta cesarju, se ne razlikuje od besedila, kakor je bilo priobčeno po Agenciji Stefani, nikakor po vsebini, ampak samo glede uporabe posameznih drugih besed.

Mirovna stremljenja svete stolice.

Curij, 20. avg. »Stampa« poroča iz Rima: Vatikan je trdno odločen, da ne odneha od posredovanja za mir, četudi bi ne izpadel prvi odgovor držav popolnoma ugodno. Sv. stolica bo nadaljevala mirovno delo z novimi predlogi.

Francija.

Ženeva, 20. avg. Kakor poroča »Matin« bo objavil Ribot koj v prvi seji zborničnega zasedanja odgovor na novo sv. očeta.

Amerika.

Ženeva, 20. avg. Pariški »Herald« poroča iz Newyorka: Bivši državni tajnik Bryan je pozval amerikanske senatorje v posebnem oklicu, naj noto podpirajo.

Nota ni pristranska.

Lugano, 20. avg. »Osservatore Romano« zanikuje poročila, da bi na kakoršen koli način centralne države vplivale na noto. List nastopa tudi odločno proti vsem, ki so raztresene po italijanskem časopisu, kot da bi se nadomestujoči državni tajnik svetega očeta izrazil o italijanskih zahtevah po južni Tirolu in Trstu v za Italijo ugodnem smislu.

Italijanski socialisti.

Lugano, 20. avgusta. Italijansko socialistično časopisje pozdravlja noto svetega očeta zelo pristrano.

Nemški državni zbor in nota.

Berlin, 20. avgusta. Jutri se sestane glavni odsek nemškega državnega zbora, odločal bo, ali naj vpoštevata vlada noto sv. očeta. V parlamentarnih krogih so prepričani, da bo odsek to sklenil.

Rusija.

Petrograd, 19. avgusta. (Kor. ur.) Petrogradski brzojavni urad poroča: »Nowoje Vremja« piše: »Če naglašata papež, da sloni mir na pravici in ne na sili, ponavlja zahteve narodov, katere je napadla Nemčija. Njegova želja, naj se rešijo sporna vprašanja potom mirovnega razsodišča, se strinja z željo narodov sporazuma, ki so pred vojno vse storili, da bi sklonili Nemčijo k temu, da bi se rešil spor potom mirovnega razsodišča. »Rječ« pravi: Vspodbuda sv.

očeta, ki je ostal edin v poštevh prihajajoči posredovalec, nima večje vrednosti kot vsak drug posredovalec poizkus. Predlogi so ugodni edino le za naše sovražnike. »Birž. Vjedomosti« izjavlja: Roka naših sovražnikov se steza k nam preko Vatikana. »Novaja Zizn« naglašata: katoličanstvo je vedno gojilo sen, da bo dalo človeštvu oljčno vejico miru. Te prilike ni smel papež prepustiti najhujšim sovražnikom Vatikana, socialistom: Sveta stolica je prepričana, da bodo vlade, če bi imele voliti, dale prednost Vatikanu pred Štokholmom.

Na Dunaju in v Berlinu so sprejeli noto prijazno.

Dunaj, 20. avgusta. (Kor. ur.) Kakor poroča »Fremdenblatt«, je bila sprejeta nota sv. očeta v merodajnih krogih prijazno. Enako stališče zavzema, kakor se čuje, tudi nemška državna vlada. Avstrijska vlada bo stopila tozadevno v stik z nemško v najkrajšem času. Nato bosta vladi odgovorile.

Kranjski planinski streli branijo domačo zemljo. — XI. soška bitka se za nas ugodno bje. — Nad 3000 Italijanov ujetih. — Lah se umaknil pri Asiagu in Suganski dolini.

Italijani so zdaj enajstič navalili na Trst. V dotedanjih desetih bitkah ob Soči so Italijani dobili Gorico, kar so slavili za veliko zmago, dasi so se tudi takrat dejansko bili za Trst. V sedanji soški bitki nastopajo Lah na 60 km dolgi bojni črti od Mrzlega vrha do morja s tolikimi topovi in takimi množicami vojakov, kakor še nikdar prej. Svojega ognja ne merijo le na prvo črto, marveč daleč za njo. V prvih dveh dneh Italijani niso prebili naše bojne črte, niti napredovali niso toliko, kolikor običajno po dotedanjih izkušnjah napadalec napreduje. Obstreljevanje Trsta iznova kaže, da Italijani sami ne upajo na odrešenje Trsta. Včeraj so se bili cel dan z za nas dobrim uspehom.

Važno se nam zdi, ker se je Lah 17. t. m. umaknil na tirolskem bojišču. Naše uradno poročilo beleži le suho dejstvo. Glede na to umikanje se lahko veliko misli in domneva.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. avgusta. Uradno se poroča:

Naša hrabra soška armada se je včeraj zopet besno borila s sovražnikom, ki je bil po številu zelo v premoči. Uspeh dneva je bil naš! Sovražnik se je med Tolminom in Krnom zadovoljil z osamljenimi delnimi sunki, a od Avč doli do morske obali so se zaganjali naskakovalni valovi napadajočih italijanskih množic proti našim posiojankam. Nad Kanalom so prišli Italijani, ki so jih topovi najmočnejše podpirali, na višino Vrha. Na sovražnika so se vrgli tam hebski junaki in ga potisnili po slemenu doli. Pri Deskli in pri Vodicah, na Sv. Gori in na gori Sv. Gabrijela, na gričih vzhodno in južno od Gorice — povsod so se najljutejše borili, a Italijanu se ni posrečilo, da bi bil priboril ped zemlje. Junaki dunajske črne vojske in avstrijske črnovojniškega polka št. 51 so tu ob tej priliki iznova — kakor že večkrat — dokazali svojo hrabrost v vojski. Med reko Vignavo in Fajti hribom so se razbila sovražna napadalna krdela na železnem odporu alpskih strelskih polkov. Kranjski gorski (planinski) strelci so krili tu domačo zemljo.

Tudi na Krasu je najbesnejše divjala bitka. Jugozahodno od Kostanjevice se vali še boj sem in tja v vmesnem ozemlju prve postojanke, a sicer je bil sovražnik povsod vržen čez najprednejšo črto nazaj. 19. avgusta smo ujeli nad 3000 mož. Krvave izgube Italijanov so velike.

Italijanski monitorji so obstreljevali odprto mesto Trst. Več Tržačanov je bilo ubitih.

Na visoki planoti Sedmih občin, kjer so Italijani junija izvajali težke, a brezuspešne napade, je izpraznil sovražnik predvčerajšnjim severno od Asiago na 5 km široko svoje postojanke na italijanskih tleh. Včeraj se je tudi v dolini Sugana nekoliko umaknil. Načelnik generalnega štaba.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 20. avgusta. zvečer. Uradno: Enajsta soška bitka se nadaljuje z nezmanjšano besnostjo; posebno se bjejejo pri Vrhu in jugozahodno od Kostanjevice.

Bije se dozdaj ugodno za nas.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

19. avgusta. Naše baterije so včeraj od ranega jutra obstreljevale sovražne postojanke od Krna do morja. Skupine celinskih in pomorskih letal so napadale sovražna zbiranja za sovražnimi črtami.

20. avgusta. Bitka na julijskem pozorišču se bje. Po 24urnem obstreljevanju našega topništva, ki je vedno močnejše obstreljevalo sovražne postojanke, je pričela naša pehota napredovati proti določenim ji točkam severno od Anhova. Sijajno je premagala tehnične ovire in odpor sovražnika. Čez Sočo so zgradili naši veliko mostov, čez katere so prekoracile naše čete reko in prišle na levi breg. Ostale čete so od Plavi do morja z enim zažonom prebile popolnoma razstreljeno prvo sovražno črto in napadle sovražnika, ki je iskal kritja v ozemlju. Sovražno topništvo se je obupno branilo. Naših 208 letal je v bitki neutrudljivo sodelovalo; z bombami in s strojnimi puškami so večkrat napadla čete, ki so bile zbrane v zadaj ležečih sovražnih postojankah; topništvo je pa nadaljevalo svoj uničevalni ogenj. Izgube sovražnika so zelo težke. Plen po dotedanjih poročilih znaten. Zaplenili smo nekaj topov in veliko strojnih pušk. Do sinoči je prekorakalo zbirališče ujetnikov 7500 mož in nekaj sto častnikov.

V nedeljo se pehota ves dan z uspehom bila. — Sovražnik poizkušal prebiti v Vipavski dolini in pri Kostanjevici. — 3000 Italijanov ujetih. Lah obstreljeval Trst.

Dunaj, 20. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Pehota se je včeraj bila ves dan. Boji so izpadli ugodno za nas.

Po močni pripravi s topovi je napadel sovražnik dvakrat Krn, a vrgel ga je naš ogenj.

Na Mrzlem vrhu smo vrgli sovražnika s protinapadom iz ozkega dela bojne črte, kjer se mu je posrečilo, da je bil vdrl.

Mostišče pri Tolminu je obstreljeval sovražnik s težkimi topovi.

Junaske izvedeni protisunek je zadržal sovražnika, da ni vpadel severno od Kanala.

Z velikimi izgubami za sovražnika smo odbili Italijane, ki so večkrat napadali pri Britofu in postojanke od Vodic do gore sv. Gabrijela.

V našem ognju so se združili ponovni sunki proti naši črti v jugovzhodni smeri od Gorice.

Sovražnik se je trudil z vsem napotrom, da bi prebil med Vipavsko dolino in Kostanjevico. Naša obramba je razbila sovražne množice, ki so naskakovale. Nenavadno težke so krvave izgube Italijanov; ujeli smo tudi 3000 sovražnikov, ki pripadajo 33. brigadam. Sovražni monitorji so sinoči ustrelili sedemkrat na Trst; pet strelcev je zadelo zasebne hiše, dve krogli sta padli na cesto. Mrtvih je šest: en mož, ena žena in 4 otroci; težko ranjena sta ena ženska in en otrok.

Mojsterski strel naše baterije je prisilil en monitor, da je moral nehati streljati.

Naša pomorska letala so se včeraj odlično udeleževala bitke. Z uspehom

so metala bombe na baterije pri izlivu Soče in na monitorje, ki so obstreljevali Trst. Dasi je sovražnik besno streljal, so se vsa pomorska letala vrnila.

Lah strelja s 5000 topovi.

Kolin, 20. avgusta. »Kölnische Ztg.« poroča o enajsti soški bitki. Strelja do 5000 topov; težke angleške in francoske baterije niso vračunane. Tresenje in pokanje, ki ga povzroča bobneči ogenj, je tako strašno in mogočno, da kaj takega niti približno nismo doživeli. Čez gore se čuje na Tirolsko. Pripravljeni smo, da bomo tudi v tej bitki kljubovali. Cadorna se je pripravil 7 tednov na bitko. Topništvo so ojačili tudi s topovi solunske armade.

Strahote italijanskega topovskega ognja.

Dunaj, 20. avgusta. Iz vojnega tiskovnega stana: Bobneča ogenj, ki so ga izvajali Italijani v odmorih večinoma dopoldne in zvečer po več ur, se je v petek zgostil v bobneči ogenj na 70 km dolgi bojni črti. Nad stebri soškega pozorišča: tolimnsko mostišče, Sveta Gora, griči sv. Marka in Grmade se dvigajo gosti, temni oblaki in stebri dima, ki so ga povzročile težke granate. Ponavljajo se slika prejšnjih desetih soških bitk. Od izliva Soče do Tolmina obstreljuje na stotine baterij naše strelske järke in napredovalne prostore. Od ene do druge bitke pri Soči Italijani povečavajo ogenj topov; lahko rečemo, da se zdaj nahaja na takem višku, kakršen se še ni dosegel. Velikanske množine krogelj padajo na Sveto goro in na najskejši krila: na slemena Grmade. Glavna sila topov se je osredotočila proti navedenima odsekom. Čete so osredotočevale že več tednov za italijansko bojno črto, kar so naši letalci natančno dognali. Sovražna pehota je večeraj, kakor tudi ponoči od sobote na nedeljo napadla skoraj na celi bojni črti, da kolikor mogoče dolgo prikrijejo sovražna glavna podjetja. Poleg francoskih topov in angleških ladjinskih baterij so se italijanski veliki metalci min zelo živahno udeleževali priprave s topovi. Na mnogih točkah smo dognali pilnaste granate ki naj bi naše zveze onemogočile. Avstrijska pehota je pričakovala krita v svojih kavernah navala Italijanov.

Prvič so napadli Italijani, ko so prejšnjo noč poizvedovale močne italijanske čete. Danes ob 6. uri zjutraj so na več mestih istočasno napadli našo bojno črto. V gostih krdelih je napadla italijanska pehota. Naše topništvo je pričelo svoj zapiralni ogenj, ki je v kratkem času zrušil prvi sovražni naval. Le mali deli napadalnih bataljonov so prišli do naših jarkov, ki smo jih hitro vrgli v borbi moža z možem. Začasno zasedene, popolnoma razstreljene postojanke jarkov smo s protinapadom zopet vzeli. Prvi dan soške bitke ni sovražnik ničesar dosegel. Ko so se pričeli razvijati dogodki, je že imela sovražna pehota velike izgube.

Poročilo vojnih poročevalcev o 11. soški bitki.

Vojni tiskovni stan 19. avgusta. Na južnem krilu se je končala 10. italijanska ofenziva tako, da so c. kr. čete s presenetljivim napadom Italijanom vse vzele, kar so bili pridobili. Lah se je živahno pripravljala na še močnejšo enajsto ofenzivo. Pričakovali smo jo že več tednov. Včeraj je izbruhnila. Italijani se s topovi niso za njo tako dolgo pripravljali, kakor ponavadi, a streljali so izredno besno. Topove so od majnika zelo pomnožili; v deseti ofenzivi so jih podpirale še angleške baterije, zdaj so jim pa pomagali tudi najtežji angleški topovi, kakor tudi francoski topovi. Zelo so tudi pomnožili topove z ladij, ki so zasedirane na najskejšem južnem krilu pri izlivu Soče.

Kakor takrat, ko se je pričela zadnja bitka, je tudi včeraj italijanska pehota naskočila na celi bojni črti. Ne ve se še, kje da misli izvesti sovražnik glavni udarec, a najbrže bi sovražnik rad utrdil svoje postojanke pri Gorici, da bi vzel Sveto Goro; vse sile bo napel, da doseže smoter 10. soške bitke: Grmade. Po italijanskem nazoru gre pot v Trst čez Grmade.

Italijanski letalci so metali v zadnjih tednih letake na c. in kr. postojanke, ki so razglaševali, da bo bobneči ogenj prekosil vse, kar se je dozda doživelo. Pripravili so silovite množice. En mesec so hitele vedno nove brigade na bojišče. V deseti soški bitki je nastopilo 36 italijanskih divizij, zdaj bodo vrgli še več ljudi v ogenj. Od ranih jutranjih ur naskakujejo tisoči in tisoči na 60 km dolgi bojni črti razstreljene postojanke avstrijskih čet. Bobneči ogenj je treskal do približno 3/4 na 6; italijanska naskakovalna krdela so zapustila ob 6. uri svoja krita.

Naskakovalne goste strnjene gručice, ki so bile celo do 700 metrov globoke, so napredovale na obali pri Sv. Ivanu, kjer se raztezajo sovražne postojanke ob pokopa-

lišču in cerkvi; pri Jamljah in Kostanjevici; severna stebra postojanke na Krasu, na Fajti hribu, pri Sv. Marku, na rožnodolskih gričih in ob Panovškem gozdu, na Sveti Gori in severno od tam go gora, pri tolimnskem mostišču. Dozda je bil sovražnik krvavo poražen. Branilci so svoje järke povsod držali. Veliko krdel je pocepalo že v zapiralnem ognju; krvave, težke izgube so imeli napadalci tudi v besnih borbah moža z možem.

Podoba italijanskih bojišč.

Lugano, 20. avgusta. (K. u.) Predsednik Poincaré je, ko je zapustil Italijo, brzojavil italijanskemu kralju: Ohranil bom podobo pustih bojišč, na katerih je toliko junakov prelilo kri za odrešenje svojih plemenskih bratov. Posebno ljubo mi je bilo, ker sem obiskal z Vašim Veličanstvom Gradež in Gorico, kjer je plapolala italijanska zastava. Italijanski kralj je brzojavil Poincaréju: Vaš poset v sredi italijanskih čet me je zelo razveselil; med njimi so vrli zastopniki zmagovite francoske vojske.

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 20. avgusta. Včerajšnji ministrski svet se je pečal štiri ure z diplomatičnim položajem. Sklenili niso ničesar.

Poraz Rumunov v dolini Oltos in pri Marasesti. — 3700 sovražnikov ujelih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. avgusta. Uradno se poroča:

Nemško čete so ujele v Marasesti v ljutih bojih nad 2200 mčž.

Avstrijske in nemške čete so iznova vrgle Ruse in Rumune pri Grozesci in pri Oltosu. — Severno od tam nobenih posebnih dogodkov.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nič novega.

Vojna skupina generalnega polkov. nadvojvode Jožefa.

S krepkim navalom so vrgle nemške in avstrijske čete na obeh straneh doline Oltos Rumune, ki so se žilavo branili, proti dolini Trotus. Posebno se je odlikoval vitemberški gorski bataljon. Privedli so nad 1500 ujetnikov in 30 strojnih pušk.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Na kolodvoru Marasesti, ki leži na zahodnem bregu reke Seret, so se besno bili. Nad 2200 mčž smo ujeli.

Močni ruski napadi so se južno od izliva Rimnica pred našimi postojankami zrušili.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 20. avgusta. Veliki glavni stan:

Na vzhod. bojišču se je vrnila naša patrulja s pohoda od Lucka z večjim številom ujetnikov. Ogenj ruskih pušk se je v tem odseku bojne črte okreplil; zvečer je bil živahnejši ob Zbruču in pri Tarnopolu. Zahodno od Arbore smo odbili v vnožju Karpatov napad ruskih poizvedovalcev.

Pri uspešnih sunkih zahodno in vzhodno ležečem gorovju med dolinama Trotus in Suziti, o katerih se je poročalo, niso izgubili Rumuni le veliko ujetnikov, tudi njih krvave izgube so bile izredno težke.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

19. avgusta. Zahodno bojišče. Dve nemški stotnji sta napadli jugozahodno od Naroškega jezera s podporo topov naše postojanke pri vasi Stanovji, a vrgel jih je naš zapiralni ogenj. Na ostali bojni črti praske. Nastopali so poizvedovalci.

Rumunsko bojišče. Sovražnik je napadel ponoči na 18. avgusta v smeri proti Očni južno od Grosesci, a smo ga odbili. Pri Slanicu smo se 18. t. m. bili z menjajočim se uspehom. Zvečer smo vse napade odbili. Na ostali rumunski bojni črti so streljali s puškami.

Kavkaško bojišče. V smeri proti Harpusu smo odbili znatne turške sile. Drugod so streljali s puškami.

Polažaj v Jašu. — Petrograd ogrožen. — Car in carica internirana v Tobolskem. — Odborov na bojni črti ne razpuste. — Anarhija na Kavkazu. — Delavski in vojaški svet proti dezertirjem in proti posebnemu miru z Nemčijo.

Iz Jaša javlja »Neue Züricher Ztg.«: Položaj v prestolici in na deželi je zelo resen. V podrobnostih so izdelali načrt, da se Petrograd izprazni. Poročil s fronte pričakujejo z bojaznijo. Ljudje so radi preobrata

na bojišču tem bolj pobiti, ker so še pred kratkim prihajala le ugodna poročila z bojišča. — Iz Haparande: Vodilni ruski častniški krogi so prepričani, da če se zruši severna bojna črta, se bo nahajal Petrograd v veliki nevarnosti. Svare pa o tem govoriti, da ne bo trpela morala čet. — »Agentura« poroča, da so prepeljali carja carico, njunine otroke in nekaj oseb iz carjeve okolice v Tobolsk. V Tobolsku je sedež generalnega gubernatorja zahodne Sibirije; od Moskve je oddaljeno 1150 vrst. Mesto, ki je bilo ustanovljeno leta 1587., šteje 30.000 prebivalcev. — »Giornale d'Italia« poroča: Na odporu delavskega in vojaškega sveta so se izjalovili poizkusi Kerenskega, da bi razpustili odbore na fronti. Odbori zdaj še živahneje agitirajo proti nadaljevanju vojske in proti ofenzivni politiki Kerenskega, kakor prej. — »Novo Vreme« poroča, da so izbruhnili na Kavkazu hudi nemiri. Povzročili so jih anarhisti. Na tisoče mož napada na cestah transporte, uničujejo tudi vasi in plenijo. — »N. Z. Ztg.« javlja iz Petrograda: Izvršilni odbor delavskega in vojaškega sveta je izjavil, da zdaj v vojski ni mogoče voliti častnikov. Vse dezertirje in tiste, ki se odtegujejo vojaški dolžnosti, bodo takoj poslali na bojišče. Mir se more le doseči, če se sporazumejo socialisti vseh dežela. Sovražnosti pa zdaj ni mogoče ustaviti, ker bi pomenilo to poseben mir z Nemčijo, kakršnemu pa odločno vse ruske stranke ugovarjajo.

Novi krvavi spopadi v Petrogradu.

Berlin, 20. avgusta. O novih krvavih spopadih v Petrogradu poroča »8 Uhr Blatt«: Na kozake so streljali in jih polivali s kropom. Kongres maksimalistov je sklenil, naj se Kerenski stremoglavi.

Bitka pehote ob Mozi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Na flanderskem bojišču se nadaljuje boj s topovi v primeri s prejšnjimi dnevi izdatno slabejši, kakor pred angleškim napadom zjutraj v južni smeri od Langhemarcka, ki se jim je bil izjalovil.

S topovi so močno streljali v Artois le severozahodno od Lensa. Odbili smo angleške poizvedovalne oddelke, ki so večkrat napadli.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Bitka pri Verdunu se je pričela danes zjutraj. Eije se na obeh bregovih Moze od gozda Avocourt do gozda Caurières (23 km); pričeli so jo Francozi, ki so močno napadali. Topovska borba je trajala včeraj ves dan in vso noč, ni se prekinila; streljali so z najskejšo besnostjo. Z najmočnejšim bobnečim ognjem so uvedli Francozi danes zjutraj napade. Francozi so zasedli brez borbe pebočje Talou, ki leži v vzhodni smeri od Moze; popustili smo je namreč od marca 1. kot obrambno črto, le naše straže so držale to črto zasedeno; včeraj smo jih umaknili po načrtu, ne da bi nas bil sovražnik oviral.

Na vseh ostalih mestih široke bojne črte se z vso silo bijejo.

Včeraj smo premagali 16 sovražnih letal in 4 pritrjene zrakoplove. Poročnik Gontermann je sestrelil 3 pritrjene zrakoplove in 1 letalo; število svojih zračnih zmag je povišal na 34; častniški namestnik podnarednik Müller je zmagal 23. in 24. v zračni borbi.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 20. avgusta zvečer. Veliki glavni stan:

Na obeh bregovih Moze se je 19. t. mes. besni ogenj topništva razvil v bobneči ogenj. Močan francoski napad, o katerem se je poročalo, se je pričel na obeh bregovih Moze ob 4. uri 40 minut zjutraj.

Bitka pehote se bje z vso silo.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Podrobnosti iz bitke pri Verdunu.

Berlin, 20. avgusta. (K. u.) Wolff javlja: Bitka pri Verdunu se bje ugodno za nas. Sovražnik je vdrl v naš obrambni odsek na zahodnem bregu Moze v gozdu Avocourt in pri »Mrtvem možu«. Drugod smo njegove ponovne napade odbili. Sovražnika smo vzhodno od Moze pred našo bojno postojanko popolnoma odbili ali ga pa s protisunkom vrgli. Izgube Francozov so najtežje, ker so najbrezobzirnejše nasproti svojim ljudem nastopili s pehoto na bojni črti, ki meri nad 20 km, proti naši krepki obrambi. Sicer nobenih večjih bojev.

Berlin, 20. avgusta. (K. u.) Wolff javlja: Po litem streljanju s topovi na obeh

bregovih Moze se je pričel 19. t. m. nekoliko po 5. uri divji bobneči ogenj. Francozi so ob 5. uri 40 minut zjutraj na obeh bregovih Moze izredno močno napadli. Bitka pehote se bje z vso silo.

Švica se boji, da ne postane glavno bojišče.

Bern, 19. avgusta. (K. u.) »Bund« piše z vojaške strani o vojaškopoličnem položaju Švice. Izvaja: Naš vojaško politični položaj je posebno za to nevaren, ker vodi do edino prste vojne ceste v Evropi danes skozi našo deželo v široki fronti proti najobčutljivejšim krilom ali celo v osrčje obeh strank, ki se vojskuje. Čim bolj se približuje odločba, tem večja je tudi napetost; zato je tudi vedno bolj mogoče, da se bosta obe stranki poslužili te operacijske črte. Nevarnost postane strašna, če jim prično kje preostajati moči (ameriška pomoč, posebni mir z Rusijo). Pripravljeni pa moramo biti na boj do skrajnosti proti vsakemu, ki bi ne spoštoval našega ozemlja in bi hotel na njem operirati. Zato moramo našo vojaško moč pomnožiti tako, da ne bomo le varovali meje, marveč da bomo vedno pripravljene in dovolj močne, da odbijemo vsako kršitev meje. Če bosta znali stranki, ki se vojskuje, da morati računati z našo obrambno silo, se nevarnost za nas zniža in lahko popolnoma izgine. Če pa pride vojska v Švico, postane dežela glavno evropsko bojišče, na katerem se bo bila končna odločba. Uničeno bi bilo vse, kar je bilo in je; stoletja bi škode ne poravnala.

Pred stavko strojevodij angleških železnic.

London, 19. avgusta. (K. u.) Reuter: Tajnik strokovnega društva strojevodij angleških železnic je izjavil, da gotovo izbruhne stavka strojnikov angleških železnic.

Novo angleško vojno posojilo.

Haag, 20. avgusta. Angleži razpišejo koncem septembra novo vojno posojilo. Upajo, da bo podpisanih 24 tisoč milijonov mark, kateri znesek bo zadoščal za vojsko od septembra 1917 do marca 1918.

Dr. Wekerle ogrski ministrski predsednik.

Budimpešta, 20. avgusta. (K. u.) Danes dopoldne se je vršil kratek ministrski svet, na katerem so vsi člani sklenili, podati vsled odstopa ministrskega predsednika, ki odstopa vsled bolezni, svojo ostavko. Nato so podpisali tozadnevne odstopne listine. Tajni svetnik dr. Wekerle je bil danes sprejet od cesarja v avdienci. Po avdienci je šel dr. Wekerle v ministrsko predsedništvo, kjer se je razgovarjal z grofom Esterhazyjem in drugimi člani kabineta. Ob pol dveh popoldne je napovedan pod predsedstvom Njegovega Veličanstva ministrski svet.

Budimpešta, 20. avgusta. (K. u.) Cesar je imenoval tajnega svetnika in bivšega ministrskega predsednika dr. Wekerle za ministrskega predsednika. — Krog 4. ure popoldne je prišel ministrski predsednik Wekerle v ogrski gala-uniformi na dvor in je prisegel.

Kronski svet.

Budimpešta, 20. avgusta. (K. u.) »Pester Lloyd« poroča o poteku današnjega kronskega sveta sledeče: »Ob pol dveh popoldne so se zbrali člani kabineta Esterhazy in predsednik urada za prehrano grof Ivan Hadik v kraljevem gradu v Budi h kronskemu svetu, kjer je kralj sam predsedoval.

O poteku kronskega sveta, ki je trajal deset minut, nam poročajo: »Kralj je nagovoril navzoče. Izrazil je odkritosrčno obžalovanje, da se čuti grof Esterhazy iz zdravstvenih ozirov primorane, da odstopi kot ministrski predsednik. Kralj je izrazil opetovano, da je sprejel samo vsled težke bolezni Esterhazyjevo prošnjo za odstop. Nato je kralj obvestil navzoče, da je imenoval dr. Aleksandra Wekerla za ministrskega predsednika. Naprosil je ministre in grofa Ivana Hadika, naj podpirajo novega ministrskega predsednika, posebno, ker pričakuje, da ostane dosedanja politična smer kabineta neizpremenjena in bo deloval kabinet tudi pod novim ministrskim predsednikom za stare cilje.

Stališče strank.

Budimpešta, 20. avgusta. Z izjemo grofa Apponyja, ki je bolan priklenjen na posteljo, so se vsi člani Esterhazyjevega kabineta izjavili, da bodo sledili želji monarha in bodo vstopili v novo vlado. Ustavna stranka je užaljena, ker ni postal grof Andrassy ministrski predsednik. Kljub temu bo stranka novega ministrskega predsednika podpirala. Z velikim zlovoljstvom je presojal volilno reformni blok nov položaj. Toda pomirilo ga je dejstvo, da je Vas-

zonymi izjavil, da vstopi v kabinet Wekerle samo tedaj, če bo dobil nalogo izdelati načrt nove volilne reforme. Ker je Wekerle Vaszonyja naprosil, naj izdela načrt, smatrajo to za zagotovilo, da pride volilna reforma v jeseni pred zbornico. Karolyjeva stranka je nasproti ministrskemu predsedniku rezervirana. Istotako delavna stranka.

Na morju.

Združene države nameravajo na morju odločno nastopiti.

Berlin, 20. avgusta. (K. u.) Pariški »New York Herald« poroča: Namestni mornariški tajnik Franklin Roosevelt in admiral May sta se posvetovala o energični pomorski politiki Združenih držav.

5½ milijona ton potopljenih v prvih šestih mesecih poostreno podmorske vojske.

Berlin, 20. avgusta. (K. u.) Wolff javlja: Vsled vojnih ukrepov esrednjih velesil je bilo potopljenih meseca julija skupno 840.000 ton ladjinega prostora. V prvem polletju poostrene podmorske vojske je bilo uničenih 5.495.000 ton prostora sovražnih trgovskih ladij.

Konference v Stockholmu.

Angleški rudarji se ne udeležijo posveta v Stockholmu.

London, 20. avgusta. (K. u.) Na posvetu rudarjev so s 376. proti 354. glasovom razveljavili prejšnji sklep o odpošiljavi zastopnikov na posvet v Stockholm.

Rusi in Angleži se zaradi stockholmskega sveta prerekajo.

Stockholm, 20. avgusta. (K. u.) Čere-teli je izjavil poročevalcu »Daily News«, da v protislovju z Lloydom Georgejem ne misli, da bo stockholmski posvet zaviral obnovitev v disciplini v ruski armadi.

Stockholm, 20. avgusta. Anglija pritiska na začasno vlado, da ji odtuji stockholmski posvet.

Razna poročila.

Odgovor Združenih držav sv. očetu.

Lugano, 20. avgusta. Iz Newyorka se poroča v London: Vlada Združenih držav bo odgovorila na noto sv. očeta šele po temeljitem posvetu z zavezniki.

Japonci proti Američanom.

Stockholm, 20. avgusta. (K. u.) »Stockholms Tidningen« javljajo iz Petrograda: Japonski veleposlanik se je pri začasni vladi pritožil, ker so dovolili Američanom velike politične in gospodarske ugodnosti v Sibiriji in na otoku Sahalin in radi koncesij za zgradbe strateških železnic v Sibiriji.

Omejitev zborovalne pravice na Nemškem.

Vojaški poveljnik v Stettinu je izdal za mesto Stettin in okrožje Randow povelje, s katerim prepoveduje do nadaljnjega vsako zborovanje. Prestopki se bodo kaznovali z ječo do enega leta (v težjih slučajih bo kazen višja), v slučaju olajševalnih okoliščin pa z zaporom ali globo do 1500 mark. »Vorwärts« poroča, da je vodstvo soc. dem. stranke radi omejevanja zborovalne pravice, o katerem poročajo iz raznih okrajev, vložilo na drž. kanclerja ugovor.

Splošna stavka na Španskem.

Bern, 20. avgusta. (K. u.) »Petit Parisien« javlja iz Barcelone: Od včeraj dalje je mirno. Trgovine so zopet odprte.

Bern, 20. avgusta. (K. u.) »Echo de Paris« javlja iz St. Sebastiana: Vlada nadvlada položaj. Največji uspeh vlade je bil, ker je vzdrla skoraj popolnoma promet železnic. Izseljevanje je španska vlada začasno ustavila. Upajo, da bodo agitatorje prijeli.

Dnevne novice.

+ Cesar Karel se je podal 20. avgusta popoldne v Gödöllő; obiskal je v gradu vojno bolnišnico; zvečer se je vrnil v Budimpešto; ob 10. uri zvečer se je odpeljal z dvornim posebnim vlakom iz Budimpešte.

Č. g. dekan in častni kanonik Janez Novak iz Radovljice je bil od Njega Velikanstva cesarja Karla povodom Njegovega rojstnega dne 17. t. m. odlikovan z vojnim križcem II. razreda.

+ Pogreb šentvitskega župnika Franca Severja se je izvršil ob ogromni udeležbi domačega in okoliškega ljudstva, ki je pokojnega župnika vzljubilo kot svojega očeta. Občinski odbor se je udeležil pogreba polnoštevilno. Zastopano je bilo tudi vojaštvo. Sprevod je vodil č. g. svetnik Koller ob asistenci okoliške duhovščine.

Zanimivo je, da so tekom 7. let umrli v Šent Vidu štirje duhovniki.

— Iz Idrije. Tri tedne je že minulo od zadnjega obiska italijanskih zrakoplovov in še nismo dobili vseh bomb, ki so se zapile v zemljo in niso razpočile. Skoraj sleherni dan dobe kako bombo in jo razstrele z groznim pokom. Dan pred cesarjevim rojstnim dnevom so pa kar tri našli. Popoldne so po vrsti ena za drugo počile, kakor bi napovedovale slovesen dan, kakor svoje dni, ko se je še z možnarji streljalo. Samo take bombe vse drugače mogočno zagodnjajo kakor možnar. Da se ljudje ne prestrašijo se prej po mestu trobi in vsak že ve, kaj se bo čez nekaj minut zgodilo. Na večer 16. t. m. je naš godbeni klub zopet polnoštevilno nastopil po mestu in potem na velikem trgu zagodel nekaj komadov. Tudi drugi dan na jutro je z godbo napovedal slovesni dan. Rudarji so se že skoraj vsi vrnili iz vojske nazaj, da zopet opravljajo doma svoj navadni posel.

Zlati zaslužni križec je podelil cesar stavbeniku Edvardu Vertačniku iz Maribora, sedaj dodeljen stavb. vodstvu pri gradnji justične palače v Trstu.

— Iz ruskega ujetništva, iz Taškenta, nam piše odličen slovenski inteligent dopisnico v nemškem jeziku. Glasi se: ... Einen herzlichen Gruß von dem Herrn Dalg (glad). Er ist in unserem Lager und fühlt sich als Herr. Hier sind auch Jobu (uboj), Zebarg (grabež), Harts (strah) und Fremis (smert). Es sind alle gute Kammeraden. Sonst sind alle gute 1yrđgovniamhlwrdgo. Sonst wäre alles wie zuvor! Wir brauchen vorläufig keine Sendungen, höchstens für die Herren Nesur (Russen) itd. Pisec pravi, da z največjo potrpežljivostjo čakajo konca, sicer pa da se lahko zgodi, da ne bodo prišli domov. V Taškentu da ni veliko Slovencev, ali pozdravljajo srčno vsi vse Slovence. Končna prošnja naših ujetnikov trpinov je: »Wir bitten Euch, treu gegen Süden auf Wache zu stehen.« (Prosim Vas, da stojite jugu zvesto na straži.)

— Iz Trčiča. Vrat si je prerezal z britvijo v umski zmedenosti strojar Fr. Poljanec. Prepeljali so ga v deželno bolnico. — Pri ljudski veselici, prirejani od vojaštva v korist vdovskemu zakladu je svirala vojaška godba. V soboto, 18. avgusta je igrala na trgu, nad eno ure pred župniščem in popoldne pred občinskim uradom. — Nagle smrti je umrla posestnica Marija Tišler iz Doline. Popoldne pred smrtjo je še delala na travniku.

Deželna ustanovna mesta za učence stavbne strokovne šole in višje obrtne šole mehanično-tehniškega značaja na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani. Povodom otvoritve stavbne strokovne šole in višje obrtne šole-mehaniško-tehniškega značaja na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani je deželni odbor sklenil, da se ustanovi za učence teh šol 10 ustanovnih mest po 500 kron na leto in da je letno potrebščino za ta ustanovna mesta vstavljati v vsakokratni deželni proračun. Pravica podeljevanja teh ustanovnih mest pristoji deželnemu odboru, prošnje pa imajo prosilci vlagati na ravateljstvo c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani.

št. 15 v četrtek, dne 23. t. m., dopoldne, št. 16 v četrtek, dne 23. t. m. popoldne, št. 17 v petek, dne 24. t. m. dopoldne, št. 18 v petek, dne 24. t. m. popoldne, št. 19 v soboto, dne 25. t. m. dopoldne, št. 22 v soboto, dne 25. t. m. popoldne, št. 23 v ponedeljek, dne 27. t. m. dopoldne. Kje in kdaj bodo dobivale sladkor ostale številke rujavih izkaznic, se bode pravočasno objavilo.

Ij Promenadni koncert. Danes popoldne od 6. do pol 8. ure bo v Zvezdi koncertirala vojaška godba.

Ij Nesreča. Danes dopoldne se je na Pogačarjevem trgu z drugimi otroci igrala 12letna hčerka mitniškega paznika Varška. Pri tem je padla s škarpe v ljubljanično strugo in se na glavi tako poškodovala, da je nezavestna obležala. Prenesli so jo na dom, a jo bodo bržkone morali oddati v nadaljnje lečenje v bolnišnico.

Ij Nakazilo moke trgovcem. Trgovcem se bode nakazovala moka v sredo, dne 22. avgusta, ob 9. uri dopoldne.

Ij Prodaja sladkorja za vkuhanje sadja. V trgovini g. Trdinca na Starém trgu št. 17 dobe stranke sladkor na rujave izkaznice sledečih števil: in sicer: št. 4 v sredo dne 22. t. m. dopoldne, št. 5 v sredo dne 22. t. m. popoldne, št. 6 v četrtek dne 23. t. m. dopoldne, št. 7 v četrtek dne 23. t. m. popoldne, št. 8 v petek dne 24. t. m. dopoldne, št. 9 v petek dne 24. t. m. popoldne, št. 10 v soboto dne 25. t. m. popoldne. Nadaljnji spored se objavi pravočasno.

Ij Razdelitev mesa po znižani ceni na rumene izkaznice C. V sredo dne 22. avgusta popoldne bo oddajala mestna aprovizacija iz svojega skladišča iz cerkve sv. Jožefa na rumene izkaznice C goveje meso 1 kg po 2 K. Določa se naslednji red: od pol 2. do 2. ure št. 1 do 200, od 2. do pol 3. ure št. 201—400, od pol 3. do 3. ure št. 401—600 od 3. do pol 4. ure št. 601—800, od pol 4. do 4. ure št. 801—1000, od 4. do pol 5. ure št. 1001—1200, od pol 5. do 5. ure št. 1201 do 1400, od 5. do pol 6. ure št. 1401—1600, od pol 6. do 6. ure št. 1600—1800, od 6. do pol 7. ure št. 1801 do konca. Poleg rumene izkaznice C je treba prinesiti s seboj izkaznice za meso, ki so se razdeljevale pri zadnjih krušnih komisijah. Pripraviti je drobiž.

Ij Kumaro na rdeče izkaznice. Mestna aprovizacija bo razdeljevala v sredo dne 22. avgusta dopoldne in popoldne v Kranjčevi hiši št. 15 na Poljanski cesti kumare strankam, ki imajo rdeče izkaznice. Od 8. do 9. ure dopoldne jih dobe vse stranke, ki imajo rdeče izkaznice brez črke A, št. 1—300, od 10. do 11. ure št. 301—500, od 11. do 12. ure št. 501 do 700, popoldne od 2. do 3. ure št. 701 do 900, od 3. do 4. ure št. 901—1100, od 4. do 5. ure št. 1101 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kumaro za 10 vinarjev.

Ij Oddaja krompirja. Mestna aprovizacija bo delila krompir v svojem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti. V sredo dne 22. avgusta dopoldne od 8. do 9. ure ga prejmejo tisti, ki dobivajo kruh pri Žužku v Novem Udmatu, od 9. do 10. ure odjemalci kruha v konsumu v Bohoričevi ulici, od 10. do 11. ure odjemalci kruha v konsumu na Zaloški cesti. Popoldne ga dobe od 2. do 3. ure oni, ki prejema kruh pri Starčiču v sv. Florjana ulici, od 3. do 4. ure odjemalci kruha pri Vrtačniku na Karlovski cesti št. 30, od 4. do 5. ure odjemalci kruha pri Drobtni na Glincah, od 5. do 6. ure tisti, ki ga dobivajo pri Žvagnu v Rožni dolini. V četrtek dne 23. avgusta dopoldne od 8. do pol 10. ure prejmejo krompir odjemalci kruha v konsumu na Glincah št. 207, od pol 10. do 11. ure odjemalci kruha v konsumu na Glincah št. 214. Vsaka oseba dobi 2 kg po 50 v. Rodbinske izkaznice je treba prinesiti s seboj.

Ij Hišne pole in legitimacije za prejetje izkaznic za živila. Dodatno k objavi glavnih določb o uvedbi hišnih pol in legitimacij, je treba opozoriti še na nekatere postranske določbe, ki so za stranke ali hišne gospodarje precejšnje važnosti: 1. Kakor že objavljeno, zadostuje za vpis rodline v hišno polo sledeči vpis: »Fran Primšek, 8 oseb.« Ker pa so pri tej rodlini na stanovanju morda še druge osebe, ki nimajo skupne hrane z rodolino, je treba radi pravilnega razumevanja glede vpisov teh oseb v hišno polo predvsem opozoriti na sledeče: Izkaznice za krompir se bodo izdajale najbrže v isti obliki kakor krušne oz. rodbinske izkaznice. Jedna izkaznica, na kateri bode označeno število oseb, bode zadostovala za celo rodolino. Če pa ima ta rodolina na stanovanju tuje osebe, katere bi si rade same kupovale svoje blago, tedaj se priporoča sledeče: Služkinje in posli ter samci ki so pri rodlini na stanovanju in hrani se lahko brez skrbi pripišejo k rodlini, ker za vse te zadostuje le jedna krompirjeva karta. Če pa bi imela rodolina na stanovanju osebe ki so drugje na hrani, tedaj naj se ypiše rodolina

sama zase: n. pr. Fran Primšek 8 oseb, pod tem vpisom v drugo vrsto pa podnajemnik n. pr. »na stanovanju 3 osebe« ali kolikor jih pač je. Če pa je pri rodlini na stanovanju (v podnajemu) kaka tuja rodolina, ki si sama kuha in oskrbuje, naj se isto vpiše posebej kakor vsako drugo stranko v hiši. Vse to je seveda stvar dogovora strank, obvezno za ta slučaj je le sledeče: Če bode kaka rodolina prejela krompirjevo karto za se in za vse pri njej stanujoče osebe in če se ti potem preselijo, tedaj ti ne bodo dobili zase nobene krompirjeve izkaznice več, ako njih prejšnja gospodinja ne predloži svoje krompirjeve izkaznice, da se na isti odpiše število od rodline izseljenih oseb. 2. Tako, od vseh strank pravilno izpolnjeno hišno polo mora hišni gospodar, njega namestnik ali upravnik lastnoročno podpisati in takoj oddati pri mestnem magistratu, najkasneje pa do dne 31. avgusta t. l. Ker je hišni gospodar odgovoren za to, da ni v hišni poli vpisanih več strank oz. oseb kakor jih v hiši v resnici stanuje, se opozarja še enkrat, da se osebe, ki so v hiši samo na hrani ali samo v službi in ki toraj ne stanujejo v hiši, ne smejo vpisati v hišno polo. 3. Kar se tiče prejetanja izkaznic za živila, se s tem ničesar ne izpremeni. Vsaka stranka bode kakor dosedaj morala sama priti po izkaznice h krušni komisiji; kdor bo vpisan v hišno polo bo dobil izkaznice za živila, drugi pa se bodo odslovili dokler se ne predloži hišne pole oziroma dokler hišni gospodar ne prijavi na podlagi hišne legitimacije stranke. Skrb vsake hišne stranke naj torej bo, da se pravočasno vpiše v hišno polo ako hoče dobiti izkaznice za živila. 4. Kar se tiče železniških uslužbenecv in njih rodlin, se opozarja še posebej sledeče: V zadnjem času je bilo vložnih več ovadb, da nekateri železničarji dobivajo živila na železnici, pri mestnem magistratu pa jemljejo še posebej karte. Ker mestni magistrat danes nima nikakih zanesljivih podatkov, koliko je pravzaprav oseb, ki se prehranjujejo iz železniških skladišč in ker je treba tudi to enkrat končno veljavno ugotoviti, se mora tudi vsaka rodolina železniškega uslužbenca vpisati v hišno polo in sicer: Rodbine ki ne dobe na železnici nobenih živil, v levo polovico hišne pole (pod št. 1.), rodline, oz. uslužbenci železnic, ki dobivajo živila iz železniških skladišč, pa v desno polovico hišne pole (pod št. 2). Če bi se kateri železniški uslužbenec ne hotel vpisati v hišno polo, bode ravno tako kaznovan, kakor če bi dobival blago na železnici pa bi se vpisal v levo polovico hišne pole, ki je določena za upravičence krušnih kart. 5. Konečno še nekaj o pomenu in namenu te odredbe: Koliko se bode dobilo za Ljubljano krompirja in drugega blaga, danes še ni znano. Jedno pa je gotovo: Če je v krušnih vpisnikih vpisanih le 6000 oseb več kakor je v resnici upravičencev do aprovizacijskega blaga —, tedaj se v teku pol leta odtegne upravičencem samo na krompirju 360.000 kg. Če se računa, da je v Ljubljani 12.000 rodlin s približno 4 osebami, tedaj se v pol leta s tem prikrajša vsako rodolino za 30 kg krompirja, rodolino s 16 osebami pa celo za 120 kg krompirja. Isto velja seveda tudi za vse ostalo aprovizacijsko blago. Če se torej od mestne aprovizacije zahteva največji red za vsako malenkost, ki komu ne ugaja, tedaj ista v toliko večji meri upravičeno zahteva, da se tudi stranke drže gotovega reda, tembolj ker je lastna skrb posameznika veliko manjša, kakor pa odgovornost za vse. Mestna aprovizacija je in bo brezdvomno tudi v naprej storila svojo dolžnost. Da pa se z velikim trudom in naporom pridobljeno blago pravilno razdeli, je treba pred vsem da ima glede števila upravičencev do tega blaga čisti račun. Zato pa je treba sodelovanja vseh. Če bode v smislu danih navodil storil vsak svojo dolžnost, tedaj je upati, da ne bode povoda za pritožbe, da kadi dobiva brez krivde aprovizacije živila na več krajih. Kdaj se bodo dobivale hišne pole, se bode pravočasno objavilo.

Gospodarske beležke.

Poraba zaplenjenega ječmena. Iz važnih ozirv na splošno aprovizacijo ter pomislekov v ljudsko-gospodarskega značaja se zaplenjeni ječmen tudi letos ne bo porabljal kot krušno žito, temveč še v večji meri kot dosedaj v svrhe industrijske predelave. Vsled slabše letine ovsa se bo moralo izdelati več ječmenja, ker bo odpadlo dokaj ovse-nega riža; tudi bo treba v kratkem oddati večje množine ječmena industriji za izdelavo njihovih nadomestkov. Nekaj ječmena se mora tudi prihraniti za izdelovanje piva in druge svrhe vojaštva in vojne industrije. Da se vsem tem zahtevam zadosti, mora urad za ljudsko prehrano ukrepati, da se zaplenjeni ječmen ne sme po nobenim pogojem rabiti kot krušno žito.

— Lovski krogi se opozarjajo, da je c. in kr. vojno ministrstvo dalo le majhno

Ljubljanske novice.

Ij Prodaja sladkorja za vkuhanje sadja. V trgovini g. Šarabona, Zaloška cesta, dobe sladkor na rujave izkaznice stranke s sledečimi številkami, in sicer:

količino svinca za izdelovanje špriha, ki se je dal Kranjski na razpolago. C. kr. deželna vlada je kot deželno založno mesto za ta šprih, ki se je v vrstah (kalibrih) št. 8, 6 in 10 izdelal, poverila prodajo Francu Sevciku v Ljubljani, kateri bode razpošiljal šprih na razna okrajna založna mesta s sedežem vsakega okrajnega glavarstva, kakor tudi za mesto Ljubljana in okolico kot okrajno založno mesto, za lovce, ki so v tem okolišu stanujoči. Šprih se sme le proti izkazu sprejemnice, ki je izpostavljena od pristojnega okrajnega glavarstva (v Ljubljani od mestnega magistrata) oddati, in to le tistim, ki pokažejo lovsko karto. Cena šprihu je 2 K 12 v za kg.

Jesiha manjka, pa se malokdo spomni, da tej potrebi lahko odpomore z domačim nadomestkom. Marsikdo ima pri hiši sadje, ki pada nezrelo na tla. Če tudi še tako slabo, je vendarle lahko vporabiš za kis. Treba je tako sadje stolči ali streti, djeti v posodo in zaliti s kropom. Ko se par tednov namaka in kisa, se tekočina precedi. Če se dobro ne kisa, naj se pomaga z nekoliko kisove kisline. Na ta način se vporabijo olupki sadja in sploh vsi izrezki in ostanki sadja, malin, ribezlja, grozdja itd.

Vsem hmeljarjem. Zveza avstrijskih hmeljarskih društev v Zatecu na Češkem je s pomočjo Agrarne banke v Pragi in s pomočju finančnega ministrstva ustanovila takozvani valorizacijski zavod, kateri naj zabrani, da bi se hmelj ne prodajal pod pridelovalno ceno. Južnoštajersko hmeljarsko društvo v Zalcu je tudi pristopilo navedenemu zavodu in skliče v pojasnilo cele zadeve za nedeljo, dne 26. avgusta 1917 popoldne shod južnoštajerskih hmeljarjev, ki se bo vršil v občinski pisarni v Zalcu. K mnogoštevilni udeležbi vabi vse hmeljarje Vodstvo južnoštajerskega hmeljarskega društva.

Poraba kosti Vsled obstoječega pomankanja maslčobnih snovi je treba vse tozadevne vire čim na temeljitejše izkoristiti. V tem oziru so kosti največjega pomena. Vodstvo za pobiranje kosti je poverjeno centrali za kosti na Dunaju. Da pa more le-ta vršiti svojo nalogo, je izdal urad za ljudsko prehrano pravkar naredbo, glasom katere je v krajih z zadostnimi zdravstvenimi napravami v bodoče prepovedano kosti sežigati, zakopavati ali na kak drug način pokončavati. Tvrde, ki se pečajo z nabiranjem ozir. nakupom kosti, so bile že obveščene, da morajo dati nabirati že prekuhane kosti tudi v zasebnih gospodinjstvih in podjetjih, ki se bavijo z oddajo hrane. O končni ureditvi nabiranja kosti prihodnjic.

Japonske sandale nameravajo uvesti v Avstriji. Sandale imajo lesene podplate, pete so visoke 6 cm in tudi spredaj gre preko podplatov enako visok lesen podložek, tako da se nahaja noga 6 cm nad tlemi. Za sneg in dež so sandale torej zelo priporočljive, vprašanje je le, kako se bodo obnesle na tlakovanih mestnih ulicah, kjer se bo morda noga v njih neprestano opotikala. Najprej bodo za poskušnjo napravili sandale iz platna, kasneje pa iz usnja. Par usnjenih japonskih sandal bo stal 20 K.

Vojna zveza.

Ustanovila se je s sodelovanjem c. kr. deželne vlade »Vojna zveza«, za druga z omejeno zavezo. Namen zadruge je aprovizacija industrijskega delavstva in konzumnih društev z blagom, katero upravlja država, kakor moko, sočivjem, maslčobo, krompirjem itd. Doba se je določila na eno leto po končani vojni. Enake zadruge že obstoje na Nižje-Avstrijskem, Češkem, Moravskem in Štajerskem. Člani te zadruge zamorejo biti le tovarne, ki delajo za vojno industrijo in delavska konzumna društva. Vsak delavec v kaki tovarni bo imel na izbero, da se prijavi nemu ali drugemu konzumnemu društvu ali pa se pusti aprovizimirati od tovarne. Kjer ni konzumnega društva, se bo po potrebi napravila prodajalna te zadruge. Odbor sestoji po polovici iz podjetnikov, polovico pa zastopnikov konzumentov. Pri ustanovnem občnem zboru so bili izvoljeni v odbor gg. Kristan, Kocmur, Cobal, Jan. Pollak, nadrevident Mandelj in zastopnik trboveljskega premogokopa, v nadzorstvo pa od strani konzumentov, dr. Krek, Šolar, Straus in Zugwitz, od strani podjetnikov pa zastopniki rudnika v Idriji, tvrdke Glanzmann & Gassner, tovarne na Dovjem in Kranjske industrijske družbe.

Z ozirom na ustanovitev vojne zveze sprejema I. ljubljansko delavsko konzumno društvo nove člane iz tobačne tovarne in drugih vojnih industrij do preklica vsaki dan med 5. in 6. uro pop. Zglasiti se je v pisarni na Kongresnem trgu.

Tisk »Katoške Tiskarne«.

Naročite „Slovenca.“

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1.80, za dame K 1.50, za otroke K 1.20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupa. Dobe se pri **Peter Kohna & Ko. v Ljubljani.**

Trije dijaki

se sprejmejo na hrano in stanovanje. Naslov pri upravi Slovenca po št. 2061. (Znamka.)

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdin

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Izjemno drva, oglje

ter bukovine ali hrastove prageve.

Ponudbe pod **Antoni G. Bonetti, Trst, Piccardi 58.**

Gruetniska pisarna dr. Josipa PERFOJA

v Trstu

— se je preselila —

iz ulice Molino piccolo 7

v ulico Vienna 17, I.

Služba.

Išče se vpokojen orožnik, dacar ali poduradnik za

nadzorstvo

pri nekem večjem podjetju v Ljubljani. Ponudba z navedbo referenc je poslati na upravo lista pod šifro »klavnic«.

Splošne ročne mline

zakon.
zavar.

„JETTA“

zakon.
zavar.

za drobljenje in fino ter debelo mletev vseh deželnih pridelkov dobavlja 2032

Jos. Smrčka
Dunaj, III 2 Marxerg. 25

tovarna in prodaja strojev.

Pišite po cenik „Sl. 151“.

Gozd na prodaj

Proda se gozd zaraščen z bukovim in hrastovim drevjem. Gozd meri čez 9 oralo in je oddaljen 1 uro in pol pe-hoje od železniške postaje Laze, okraj Litija. Več se poizve pri g. Joželu Vrhove v Ljubljani, Poljanska cesta št. 46.

Malinov sok

se kupi. Ponudbe z navedbo cene na **Brata Wortmann, žganjarna, tvornica likerjev, Sušak-Reka.**

Kupimo vsako množino dobro ohranjenih, rabljenih

= hrastovih sodov =

od 300 litrov višje. Ponudbe z navedbo cene na **Brata Wortmann, Sušak-Reka.**

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Osobe tvrdke Rosmann in Tschurn javlja tužno vest, da je njih dobri šef, gospod

Anton Rosmann

solastnik tvrdke Rosmann in Tschurn

dne 20. t. m. izdihnil svojo blago dušo.

Preminelemu gospodu šefu bodi ohranjen časten spomin.

Anten Kadlvc, Anči Michier, Ivan Marinko.

Tužnim srcem naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je najina ljubljena mati, gospa

Marija Prepeluh roj. Jeras

zasebnica

danes ob 3. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo jutri v sredo ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta 24 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana. 21. avgusta 1917.

Albin Prepeluh,

c. kr. sodni oficijal, sin.

Josipina Prepeluh,

hči.

Podpisani javlja žalostno vest, da je njegov dolgoletni, zvesti družabnik in iskren prijatelj, gospod

ANTON ROSMANN

trgovec

dne 20. avgusta preminul.

Zal prezgodaj umrlemu bodem ohranil trajen in časteč spomin.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1917.

Emil Tschurn.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni brat, oziroma stric, gospod

Anton Rosmann

trgovec

v ponedeljek dne 20. avgusta t. l. po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, dne 22. avgusta 1917 ob 6. uri popoldne iz mrtvaške veže v deželni bolnici na pokopališče k sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, 21. avgusta 1917.

Karl Rosmann

Marija Kavčič

sestra.

Alojzij Rosmann

Josip Kavčič

brata.

c. kr. narednik, nečak.

Brez posebnega obvestila.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc.